

bécsi vendégjátéka alkalmával a császárvárosban is valóságos furórét kellett: eruptív erejének az idegen közönség sem birt ellenállni.

1908 október havában Sz.-t kinevezték a színház drámabíró bizottságának tagjává, a következő év március 31-én pedig a „Föld” Dobos-Kovács szerepében megülte huszonöt éves tagságának jubileumát. Ez alkalommal részesült az örökös tagsággal való kitüntetésben.

Működésének harmincéves fordulóját már nem várta be: félesztendővel korábban, 1913 őszén utolszor ékesítette fel magát a boldogtalan Lear hermelinpalástjával és eszelős füzéreivel, és java erejében, ötvenkilenc éves korában, pályájának végleg búcsút mondott. A színiakadémián még egy ideig ellátta tanári tisztét, de színpadra többé a megnyerésére irányuló ismételt kísérletek ellenére sem lépett. Azóta visszavonultságban él, hébe-korban írótlóval elevenítve meg érdemes pályájának emlékeit.

Nemzeti színházi multja szinte a történelem messzeségébe távolodott: felnőtt egy nemzedék, mely őt színpadon már nem látta. De még életben vannak művészetének hálás élvezői is, ezek máig érzik azt a betöltetlen űrt, melyet távozásuk okozott. Odry Árpád írta róla nemrég: „Learját és Brutusát örökké magam előtt fogom látni, mint a sziklakeményiség inkarnációját.”

A színház Paulay-gárdájában Szacs vay neve kétségtelenül a legelső közt számít s az ő lelke s a lelkének szárnyat adó páthosza emellett olyan érték, mely nem a Paulay-korszak stílusának megjelenítője, sőt inkább e stílus ellenére szerzett hitelt és dicsőséget az ősi, a korok ízlése által megingathatatlan tragikai művészetnek.

Portrészerrű megemlékezések Sz-ról: Bálint Lajos: Színészportrék. 8. Szacs vay Imre. Magyar Hirlap, 1912. 309. sz. — Ivánfi Jenő: Szacs vay Imre. Vasárnapi Ujság, 1913. 40. sz. — Sebestyén Károly: Szacs vay Imre. Budapesti Hirlap, 1913. 144. sz. — Rédey Tivadar: A magyar beszéd színpadi művészei. III. Szacs vay Imre. Magyar Múzsza. 1920.

(Rédey Tivadar.)

Szacs vayné Boér Emma, színésznő, sz. 1860-ban, Keszthelyen. Iskoláit Kolozsvárott végezte. Első szerződése Follinusz János igazgatóhoz kötötte, Kolozsvárra. Pályáját mint naiva kezdte és ezen a szerepkörön működött 10 évig, Kolozsvárott. Ezután Paulay Ede a Nemzeti Színházhoz szerződtette a szende szerepkörre. Itt első fellépte a Kaméliás hölgy címszerepében volt, a sajtó és közönség legteljesebb elismerése mellett. Ezután évtizedeken át kiváló oszlopa volt a Nemzeti Színház együttesének. Jelentősebb szerepei voltak: a Tücsök, Fedóra, Makrancos hölgy, Erdő szépe, Stuart Mária, Odette címszerepei, Claire (Vasgyáros), Liszka (Tolonc), Córa (47 cikk), Lady Anna (III. Richard), Desdemona (Othello), Cordélia (Lear király), Margit (Egy szegény ifju története), Julia (Romeo és Julia), stb. Jelenleg nyugalomba vonulva él.

Szadai Ferenc, színész, született 1880-ban, Aradon, meghalt 1904. augusztus 12-én, Karánsebesen. Színész lett 1898. szeptember 1-én, Jeszenszky Dezsónél. Kedvelt komikus volt, különösen Aradon szerették. 1905. augusztus 16-án volt a sirkőleplezése.

Szajhós vitéz, látványos tündérrege 6 képben. Szerzője Vécsey Leó, zenéjét sz. Sellei Gyula. Bemutatta a Budai Szinkör, 1890. július 19-én.

Szakács Andor színész, született 1864-ben, érfalván, (Erdély), meghalt 1924. március 21-én, Kolozsvárott. Színpadra lépett 1887. szeptember 11-én, Kolozsvárott. Működött Szegeden, Szabadkán, Aradon, Temesvárott, (Makó Lajosnál). Mint előkelő nevű művész a tragikus szerepkörben feledhetetlen sikereket aratott. 1889. február 12-én volt a házassága Gárdonyi Terézszel. (L. alább.) 1903. június 18-án vendégként fellépett a Nemzeti Színházban, az „Othello” Jagójában. 1923. október 1-én nyugalomba ment. — Neje született 1869. február 14-én, — meghalt 1913. szeptember 21-én, Kolozsvárott. Atyja Gárdonyi Antal, színész. (L. o.) 1886. április 22-én lépett a színipályára. 1899. au-